

GAZİOSMANPAŞA TAKSİM EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ YANGINI

RAPOR ÖZETİ

Sıklıkla yaşanan yangın olayları ve sonucunda gerçekleşen kayıpların boyutları günümüz binalarının en temel niteliği olması gereken güvenlikten yoksun bırakıldığını açıkça ortaya koymaktadır. 5 Nisan 2018'de yaşanan GOP Taksim İlk Yardım Eğitim ve Araştırma Hastanesi yangını da önemli öğretileri getiren, büyük bir şans eseri can kaybının yaşanmadığı, ama maddi kayıp ve yangın sonrası tadilat amacıyla halen hizmet dışı kalması ile sonuçlanmış, cephe yangınları bağlamında etkili bir örnektir.

Yangın Olayı: İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB) İtfaiye Daire Başkanlığı Avrupa Yakası İtfaiye Müdürlüğü tarafından hazırlanan 11 Nisan tarihli rapora göre; 5 Nisan 2018 saat 17:00 sularında meydana gelen yangın, A ve D blokları ile bloklar arası bağlantı koridorunun sınır oluşturduğu iç avluya (morg avlusu) bakan ve 2. bodrum katta bulunan morg girişi karşısında yer alan evsel atık konteynirlerinin arkasındaki atık cam şişe kumbarasında, yanından geçenler tarafından atılan veya düşürülen bir ateş kaynağının kumbaranın etrafındaki çöpleri tutuşturmasıyla başlamıştır. Çöplerin tutuşmasıyla kısa sürede yayılan yangın dış cephe kaplama malzemelerine ve altındaki yalıtım malzemesine sirayet etmiştir. Binanın bu bölüme bakan bloklarının tüm dış cephesine, kısmen iç kısımlarına ve çatısına yayılmıştır.

Yangının Büyümesi: Giydirme cephe olarak tasarlanan yangının yayıldığı cephede dış cephe kaplamaları kendine ait bir konstrüksiyona mekanik olarak sabitlenmiş ve dış cephe kaplaması ile cephe arasında havalandırma boşluğu oluşturulmuştur. Bina dış duvarına yalıtım amaçlı yapıştırılmış olan malzeme, kolay tutuşabilen ve aleve/ateşe sürekli maruz kalması halinde yanmaya devam eden özelliğinden dolayı yangının büyümesinde en önemli etken olmuştur. Giydirme cephe sisteminin kuruluşunda yer alan hava boşlukları ise yangının çatıya kadar yayılmasına yol açmıştır. Bina 2011 yılında geçirdiği yangın sonrası zarar gören yalıtım malzemesinin yerine mineral esaslı yalıtım malzemesi kullanılmış; böylece binanın bir kısım yalıtım malzemesi mineral esaslı iken bir kısmı organik esaslı olarak kalmıştır. 2018 yangınında binanın yenilenen kısmında ciddi bir hasar olmamış, organik esaslı yalıtım malzemesi olan kısmı yangının büyümesine katkı sağlamış, A bloğu diğer bloğa bağlayan koridordaki cam cephe kaplamaları patlatmış, çelik konstrüksiyonu eritmiş, cephedeki pencere ve kapı gibi açıklıklardan iç mekanlara ilerleyerek bu cepheye bakan ofisleri, hasta odalarını, koridorları, bu odalarda bulunan ofis malzemelerini, tıbbi cihazları ve dokümanları tutuşturmuş ve yangının oluşturduğu duman ameliyathane gibi tam steril olması gereken iç mekanlara kadar ilerleyerek hastane iç mekan hava kalitesini olumsuz olarak etkilemiştir.

Yangına Müdahale: 17:16'da yapılan ihbar ile olay yerine gelen itfaiye ekipleri (9 araç-29 personel) yangını saat 19:50'de söndürmüş ve ertesi gün saat 20:00'de olay yerinden dönmüştür. Müdahale esnasında 240 ton su, 429 litre mazot ve 80 litre benzin harcanmıştır.

Zararın Boyutları: Hastanedeki tüm hastalar tahliye edilmek zorunda kalmış, can kaybı yaşanmamıştır. Dumandan etkilenen hastalara en kısa sürede müdahale edilmiştir. Hastane tadilat nedeniyle halen kullanılamamaktadır.

Sonuçları: Hastane binasının C - D bloklarının çatısı kısmen, A - C - D bloklarının dış cephe yalıtım kaplaması zeminden çatıya kadar, bu cepheye bakan 2. bodrum kat ile 9. kat arası katlarında ofisler, hasta odaları, koridorlar, bu odalarda bulunan ofis malzemeleri, tıbbi cihazlar, dokümanlar yanarak ve/veya yangının oluşturduğu dumandan dolayı zarar görmüştür. Söndürme ve soğutma çalışmalarının verdiği zararlar da söz konusudur. Şu an kullanılmayan hastanede tadilat çalışmalarına başlanmıştır.

Değerlendirme: BYKHY- Madde 27 - (2)'ye göre zorunlu olan hükümlerin opak ya da saydam her türlü giydirme cephe kuruluşunu kapsamaması nedeniyle, 44 m yüksekliğindeki binanın yangına mahal olan bölümüne sınır oluşturan cephelerde kullanılan cephe kaplama sistemlerinin (cam giydirme cephe sistemi, mekanik montajlı alüminyum kompozit panel ve kompakt laminant panel) ve cephe kuruluşunda kullanılan tüm malzemelerin (yalıtım malzemeleri dahil) "**yangına tepki sınıfının en az A2-s1,d0 sınıfı**" olması gerekmektedir. Ayrıca yönetmelikte yer alan "*Isı yalıtım malzemesi, ısı yalıtım yapıştırıcısı, dübel, siva filesi, siva ve benzeri diğer teçhizat kullanılarak teşkil edilen ısı yalıtım sistemi uygulandığında, sistem ilgili standartlar kapsamında akredite bir laboratuvar tarafından sertifikalandırılmalıdır.*" hükmü gereği mantolama paket sistemlerinin tüm tipleri için

sistem yangına tepki raporunun olması zaruridir. Cephede oluşan yangınların büyümesi ve yayılım hızı, cephede kullanılan malzemelerin (yalıtım malzemeleri dahil) yanıcılık özelliklerine, uygulama detaylarına ve cephe geometrisine bağlı olarak değişmektedir. Gaziosmanpaşa Taksim Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde çıkan yangınının yayılması ve büyük hasarlara sebep olmasında çok sayıda etken bir araya gelmiştir:

- . Dış katman olan alüminyum kompozit panel ve kompakt laminat panel kaplama malzemeleri yanıcıdır.
- . Kaplama malzemelerinin altında yerleştirilmiş organik esaslı yalıtım malzemesi yanıcıdır.
- . Yapı strüktürüyle cephe elemanları arasında bırakılan boşluk özel önlemler alınmadığından dolayı yangında baca etkisi yaparak yangının ve dumanın hızla yayılmasına sebebiyet vermiştir. Boşlukta yükselen alev, yüksek sıcaklığa sahip duman ve içerisindeki yanmamış gazların etkisiyle yüzleşen yalıtım malzemesinin davranışı ise zayıf kalmıştır. *“Isı yalıtım malzemesi, ısı yalıtım yapıştırıcısı, dübel, sıva filesi, sıva ve benzeri diğer teçhizat kullanılarak teşkil edilen ısı yalıtım sistemi uygulandığında, sistem ilgili standartlar kapsamında akredite bir laboratuvar tarafından sertifikalandırılmalıdır.”* hüküm gereği mantolama paket sistemlerinin tüm tipleri için sistem yangına tepki raporunun olması zaruridir. Bu hükümleri sağlamayan cephe tasarımıının yangının hızla yayılmasına neden olduğu görülmektedir.
- . Cephe boyunca ısı nedeniyle kırılan camlardan ve pencere boşluklarından da bina içine yayılan duman tüm binada hasar meydana getirmiştir.